

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 24. januarja 1933.

Štev. 10.

Kdaj bo konec krize

Skoraj dan na dan se sliši to vprašanje, a prav tako redno tudi vedno različen odgovor na to vprašanje. Optimisti govore, da je višek krize že davno za nami in da samo malo časa še in doba konjunktura se bo pričela. Pesimisti zopet ne morejo najti dovolj temnih barv, da bi naslikali vse težave, ki nas še čakajo, ko pa nas pravi val krize šele čaka. Pa kakor vedno, tako tudi sedaj ni resnica na strani ekstremistov, temveč lepo v sredi in ne roznata, a prav tako tudi črnogleda prorokovanja ne bodo odpravila krize, temveč samo solidno delo, če bodo z njim odpravljani vzroki, ki so prisklicali in povzročili krizo.

Zato je mnogo bolj umestno, da se vprašamo, kaj je bilo doslej narejeno za odpravo krize, kakor pa da ugibamo, kdaj da bo konec krize. Ta prazna prorokovanja so le izguba časa in z njimi se samo podaljšuje trajanje krize. Kaj se je torej doslej narejalo za odpravo krize.

Svetovna gospodarska kriza je nastala predvsem iz dveh vzrokov: na eni strani je pridelkov in izdelkov v tako velikem preobilju, da so ti izgubili vsako ceno, na drugi strani pa je kupna moč ljudi padla v tej meri, da tudi najcenejše in najbolj potrebno blago ne najde kupcev. Vse to je povzročilo, da se na eni strani kopiči blago v takšni množini, da ga mečejo v morje ali na drug način uničujejo, na drugi strani pa veličanske armade brezposelnih nimajo niti tega, kar potrebujejo za golo življenje. Ni urejena niti produkcija blaga in še manj njegov konsum in v tem je jedro krize.

Da bi se ta osnovna napaka sedanjega gospodarstva odpravila, je doslej storjeno ne dosti več ko nič. Vendar pa se vsaj uvideva nujnost, da se v tej smeri prične delati in prva posledica tega spoznanja je sklicanje svetovne gospodarske konference, ki sicer še ne bo te osnovne napake popolnoma odpravila, vendar pa ustvarja vsaj možnost za njeno odpravo. In upati je, da ne bodo v tem pogledu doseženi le pionijski uspehi, ker se na eni strani s karteli velikih proizvajalcev že pričinja polagoma urejati produkcija, na drugi strani pa se tudi države vedno bolj trudijo, da z investicijskimi deli, s postopnim odpravljanjem vseh drugovrstnih vzrokov krize omogočijo odpravo tudi glavnih vzrokov krize.

Tako so tu že čisto konkretni predlogi, kako zmanjšati obstoječo finančno krizo in vedno bolj se kaže dobra volja, da se s stabilno mednarodno valuto odpravi kriza nezaupanja, ki je v tako veliki meri povzročala splošno gospodarsko stisko. Velike države spoznavajo nadalje, da morajo zmanjšati in gospodarsko šibkejšim državam omogočiti prodajo njih blaga in tako raste volja do sodelovanja narodov, ki je za odpravo krize naravnost odločilnega pomena. In v tem pogledu je optimizem v resnici upravičen, ker vedno bolj prodira spoznanje, da od pretirane avtarkije, od pretiranih zaščitnih odredb nima koristi niti tisti, ki je te odredbe izdal.

Toda poleg splošne svetovne gospodarske krize občuti vsak narod tudi svojo posebno krizo in prav za prav je svetovna gospodarska kriza samo vsota vseh teh posebnih kriz. En narod trpi vsled premalo racionalnega gospodarstva, drugi vsled že preveč intenzivne produkcije, tretji boleha vsled preveč enostranskega gospodarstva in tako dalje. Kakor so različne vse te hibe v narodnem gospodarstvu vsakega naroda, velja vendarle za vse ena resnica, da je odprava teh napak odvisna le od dela, ki ga bo izvršil vsak narod. Čim bolj bo napel narod svoje sile, čim bolj jih bo znal s složnim delom usmeriti v en cilj in dati s tem svojemu delu največji možni efekt, tem prej bo vsak narod odpravil težave, ki ovirajo njegovo gospodarstvo. Ne od zgoraj, ne od strica iz Amerike, temveč iz naroda samega more priti rešitev iz krize.

Pri tem pa se ne sme pozabiti, da se je z vojno pričelo po vsem svetu novo vrednotenje vseh stvari in vsega dela. Enkrat za vselej so izgubili vsi privilegiji vso veljavo in vse se presoja le po koristi, ki jo more donesti celoti. Tega novega vrednotenja se nekateri kar ne morejo naučiti, še manj pa se mu privaditi in še niso redki ljudje, ki mislijo, da je smisel vsega življenja v tem, da s čim manjšim delom žive čim bolj udobno in potratno. Tudi nekateri kar ne morejo razumeti, če ustvarja danes višji socialni položaj samo visoko kvaliteto delo in da so izpričevala samo priporočila za nastavitve, ne pa tudi že pravica do brezskrbnega in udobnega življenja. Življenje je ustvarilo novo vrednotenje in temu vrednotenju se mora prilagoditi vsak narod in vsak posameznik. Odveč je vprašanje, kdaj bo konec krize,

F. Zelenik:

Nekolika pripomb

Nekaj let je preteklo od tega, kar se je začelo govoriti in še več pisati o potrebi takozvane racionalizacije v gospodarstvu. Delala se je ogromna reklama za to misel, katera pomeni povečanje proizvodnje z istočasnim zmanjšanjem proizvodnih stroškov, z zmanjšanjem porabe delovne sile. Industrija se je s posebno vnemo poprijela tega novega nauka ter so se izvedle v industrijskih obratih velike preureditve, a poleg tega so se tudi podjetja iste stroke združila v velike jednote (kartele, truste, koncerne in podobno). Proizvodnja se je znatno povečala, troški so se pa kljub temu zmanjšali in zmanjšalo se je tudi število zaposlenega delavstva. Statistika pravi, da zaposleno delavstvo sedaj znatno več proizvaja, nego je proizvajalo prej. Nič ne upošteval svarila svoječasne svetovne gospodarske konference, da je paziti tudi na koristi delavstva. Združeni kapital je videl le svoje koristi ter popolnoma preziral socialne in življenske potrebe in koristi velikih delovnih množic. Posledice niso izostale, maščevanje je prišlo kmalu.

Povečanju cenejših proizvodnje je prav kmalu sledilo padanje potrošnje. Radi tega se je začelo govoriti in pisati in govori in piše se še sedaj o preveliki proizvodnji, o preobilju pridelkov in izdelkov itd. Slišali in čitali smo tudi, da se uničujejo velike količine raznih pridelkov in izdelkov, samo da bi se vzdržala cena. Naravna posledica padanja potrošnje je padanje cen. Lastniki blaga pa hočejo preprečiti padanje cen z uničevanjem blaga.

Dozdeva se mi, da še nismo slišali glasov, kateri bi priznali, da pomeni današnja gospodarska kriza krizo potrošnje ali konzuma. Milijoni ljudi so primorani omejevati se v svojih potrebah, ker si ne morejo nabaviti niti najnujnejših potrebščin. Milijoni ljudi naravnost stradajo kljub ogromnim množinam poljedelskih pridelkov, tedaj živeža. Kaj je vzrok, da kljub našemu bogastvu na poljedelskih pridelkih vlada pri nas taka draginja in da to-

Program svetovne gospodar. konference

Po zadnjih vestih časopisov se sestane svetovna gospodarska konferenca meseca junija v Londonu. Osnovni program konference je že znan, sedaj pa je gospodarski odsek konference izdelal in objavil tudi komentar k dnevnemu redu konference in so s tem pripravljala dela v glavnem dovršena.

Prvo poglavje tega komentarja govori o trgovinskih zaprekah, ki ovirajo mednarodno trgovino. Odsek ugotavlja, da je najbolj potrebno delo, da se odpravijo vse ovire za mednarodno trgovino. Kontingentiranje, devizne omejitve, kliringi, uvozne prepovedi, vse to je treba odpraviti. Čeprav ne bo šlo to zlahka, je vendar odsek soglasno mnenja, da bi se mogle vlade v kratkem posvetovati vsaj o najnujnih prehod-

kajti pravilno je le eno vprašanje, kaj delamo mi, kaj dela naš narod, kaj dela vsak od nas, da bo konec te krize. Kako se trudimo, da odpravimo napake, ki jih vsi poznamo in ki nam leto za letom ovirajo naš razvoj? To je vprašanje, ki vodi k izboljšanju, a prav to vprašanje najraje pozabljamo. A potem se čudimo, če ni vse tako, kakor bi želeli. Moglo pa bi biti vse po naši želji, če bi bila naša volja le polovico tako močna, kakor so velike naše želje.

Kdaj bo konec krize? Odgovor je odvisen le od nas samih, če namreč sploh hočemo resno odgovoriti. Pa bojimo se, da mnogi resno sploh nočejo odgovoriti, zato pa tudi ne pridemo naprej in zato nergamo in ugrabimo, mesto da bi delali in se trudili. Menda nas bo res morala stiska še malo bolj pritisniti, da bomo spoznali vse to, kar bi morali že davno delati.

liko ljudi prosjači? Kljub ogromnim tovarniškim zalogam oblačilnega blaga so milijoni ljudi raztrgani in nezadostno oblečeni, kljub velikanski proizvodnji obutve, kakor trdi statistika, so ogromne množice bose.

Potreba najrazličnejših dobrin se ni zmanjšala, nasprotno, povečala se je, toda milijoni in milijoni ne morejo kriti svojih potrebščin, ker nimajo s čim, saj so milijoni in milijoni delovne sile obsojeni v brezdelje. Proizvodov je dovolj, potreba je celo večja nego je kdaj bila in vendar se ti proizvodi ne trošijo. Ogromne množice človeške delovne sile, duha in volje je brez gmotnih sredstev, ker se je premoženje z ogromnimi dobički in zaslužki združilo v rokah maloštevilnih gospodarjev in njihovih organizacij. Razdelitev premoženja, dobrin, je nepovoljna, nepravilna. Premoženje obstoji, je narastlo, ali skriva se pred človekom, ki nima drugega ko moč, duh in voljo do dela. Toda delovna sila reveža brez beliča je danes brez vrednosti, brez kurza.

Oglašajo se tudi krivi preroki, kateri vidijo rešitev le v višjih cenah. Le kviku s cenami, da se bo še manj potrošilo in da bo beda med množicami še bolj narastla. Višje cene ne sežejo zlu do dna, temveč treba gledati na to, da bodo mogli ljudje več kupovati, da bodo več zaslužili.

Blago uničujejo

Nekaj dejstev o obupni organizaciji svetovnega gospodarstva.

V Kanadi so zažgali nad 2 milijona bušljev pšenice.

V Avstraliji so ubili in uničili 800.000 zdravih ovac.

V Meksiki so posebni oddelki vojske uničili velike zaloge banan.

V Braziliji so zopet vrgli več stotisoč vreč kave v morje.

V Bretanji so vrgli ribiči po predobrem lovu nad 500.000 ulovljenih slanikov nazaj v morje.

nih odredbah, ki bi omogočile popolno odpravo vseh teh ovir.

Drugo poglavje komentarja obravnava carinske tarife in trgovinsko politiko. Odsek ugotavlja, da bi morala svetovna gospodarska konferenca spremeniti sedanjo prakso in omogočiti bolj liberalne metode. Nadalje je odsek mnenja, da bi se položaj znatno izboljšal, če bi se državam dolžnicam omogočilo, da poravnajo svoje dolgeve z blagom in da bi države upnice temu primerno uredile svoje gospodarstvo. Zmanjšanje carinskih postavk bi se moralo izvršiti postopoma. Cilj konference bi moral biti sporazum o umerjeni zaščitno-carinski politiki.

S carinskim mirom bi bilo treba doseči, da bi se nehala vsako zviševanje tarif,

Vabilo

na I. sejo predsedstva Zveze trgovskih združenj Dravske banovine

ki bo v petek, dne 27. januarja t. l. ob 10.15 uri v sejni dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani (Gregorčičeva ulica).

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
 2. Poročilo tajnika.
 3. Razprava o osnutku uvedbe za izvedbo socialnega zavarovanja trgovstva.
 4. Razprava o sam. predlogu glede stanovskega tiska.
 5. Slučajnosti.
- Prosimo Vas, da se seje zanesljivo udeležite.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1933.

Predsednik:

Josip J. Kavčič s. r.

Tajnik:

Igo Kaiser s. r.

nakar bi bilo treba polagoma odpravljati carine. To bi se moglo zgoditi na podlagi splošnega sporazuma vseh na konferenci udeleženi države, ali pa na podlagi dogovorov med posameznimi državami ali pa z avtonomno ureditvijo carin. Idealno pa bi bilo, če bi se zgodilo to z univerzalnim sporazumom vseh na konferenci zastopanih držav. Če to ne bi bilo mogoče doseči, potem bi se morale skleniti kolektivne pogodbe, ki bi vedno dopuščale, da bi k tem pogodbam pristopile še ostale države. Načelna osnova vseh teh pogodb pa bi morala biti klavzula o največji ugodnosti. Nadalje bi bilo treba doseči sporazum o prehodnih ukrepih, ki bi omogočali splošen sporazum.

Organizacija produkcije in zamenjava blaga je vsebina tretjega poglavja. Po mnenju strokovnjakov bi mogla na mnogih poljih skupna akcija držav zelo mnogo koristiti. Ustvarjanje mednarodnih kartelov bi se moralo prepustiti prizadetim industrijam. Komentar priporoča državam, da bi skušale dogovoriti se, kako urediti razdelitev žitne produkcije in žitnega izvoza. Tudi glede drugih pridelkov bi morala konferenca dognati, če ne bi moglo s sodelovanjem držav priti do kartelov, ki so jih dosedaj zainteresirana gospodarstva zaman skušala ustanoviti.

Prav tako bi mogli posebni dogovori držav zelo izboljšati mednarodni promet in s tem tudi trgovino. Končno poudarja komentar nujno potrebo, da se z **enotno akcijo reši finančno vprašanje** in predvsem valutno.

VENIZELOS O NALOGAH INDUSTRIJE

Predsednik grške vlade Venizelos je obiskal veliko tekstilno fabriko v okolici Aten ter imel pri tej priliki večji nagovor na zbrane industrijalce. Med drugim je dejal, da se Grška na vse načine prizadeva, da čim bolj razširi svojo industrijo. To je za Grško življenska naloga, kajti prebivalstvo Grške se poveča vsako leto za 90.000 duš in za vse te ljudi mora najti gospodarstvo novo možnost zaslužka. Ta zaslužek pa more dati le industrija.

»CARPATHIA« RAZPADLA

Glavni občni zbor deželne zveze »Carpathia«, ki združuje slovaške lesne industrijalce, je potekel silno hrupno in se je končal s popolnim razpadom zveze. Spor je nastal zaradi vprašanja reorganizacije zveze. Vodja opozicije Körner je namreč izjavil, da Lesna prodajna centrala državnih gozdov noče imeti nobenih zvez s »Carpathio« v njeni sedanji sestavi. Stavil je zato nekatere predloge, ki pa jih je zveza odklonila. Nato je Körner prijavil svoj izstop iz zveze in sklical k posebnemu zborovanju pristaše opozicije. 25 lesnih tvrd je nato izstopilo iz »Carpathije« in prijavilo svoj vstop v novo družbo.

Težka kriza slovenskih premogovnikov

Referat gen. direktorja Škubeca na konferenci Zbornice za T.G.

II.

Slovenski premog se je do nedavnega časa trošil skoraj v vsej državi ter je prišel tudi v najoddaljenejše severo-vzhodne in južne relacije. Tej razprostranosti uporabe našega premoga je bil zadan prvi udarec leta 1929 s povišanjem železniških tarif za 20%. Vsled visokih tovarnin za te velike distance je tarifsko povečanje na naše rudnike zneslo tako višino, da je ni bilo mogoče prevzeti docela v zmanjšanje rudniške prodajne cene. Taka tarifna politika je občutno prizadela naš privatni konzum ter pomagala rudnikom na Hrvaškem, v Bosni in Srbiji. Pravtako je izvoz premoga v inozemstvo onemogočen vsled uvoznih prepovedi sosednih držav, tako da smo tudi v tej domeni izgubili znatno možnost odjema. Dočim so po eni strani prodajne cene še vedno v padcu, so pa po drugi strani rudniški proizvodni stroški neizmerno narasli vsled zmanjšane produkcije ter vsled novih davščin. Priroda tehničnega obratovanja v rudnikih je taka, da mora vsak obrat doseči vsaj minimum zaposlenja in izkoriščanja kapacitete, če naj ne dela v izgubo. Vsled tega je lažje prenesti nazadovanje cen, dočim nazadovanje odjema vnaša v tehnični in komercialni potek rudniškega obrata nepopravljive motnje.

Nazadovanje privatnega konzuma je prirodno v času gospodarskega zastoja, vendar analiza nazadovanja posameznih kategorij odjemalcev kaže, da je

izpadek na količinah najmočnejši in najobčutnejši pri dobavah drž. železnicam.

Dobave privatni industriji znašajo v primeri z letom 1929 še vedno 61%, dočim dobave državnim železnicam predstavljajo le 42-4% dobav leta 1929. Država s svojimi ustanovami in podjetji troši 45% domače proizvodnje premoga, a od tega odpade na železnice 36%. Državne železnice že nekaj let sem favorizirajo pri nabavah državna rudarska podjetja izključno v breme naših premogovnikov. Zdi se, da je premissljena tendenca železniške uprave omejitve dobav slovenskih premogovnikov na najmanjšo mero, kar pa je na škodo vseh principov ekonomije in racionalnosti železniške eksploatacije.

Kakovost našega premoga je splošno priznana in po svoji kemični sestavi in sortaciji najprikladnejša za lokomotivski pogon; v ceni je naš premog znatno cenejši od cen drugih rudnikov ter smo dosedaj — volens, nolens — sprejeli vse zahteve železniške uprave po znižanju cen (v tem budž. letu 13%). Iz vseh teh razlogov smelo bi se pričakovati, da se dodeljevanje železniških kontingentov vrti pravično, z enako mero na podlagi prej dobavljenih količin, povolnosti cen ter upoštevanja kapacitete ter gospodarsko in socialno važnost rudnikov. Nepobitno številčno ugotovljeno dejstvo pa je, da se kontingent naših rudnikov pri vsaki novi nabavki krajša, dočim se drugim privatnim rudnikom puščajo stare količine, a državnim rudnikom dodeljuje to, kar se našim rudnikom odvzema. Redni mesečni kontingenti naših rudnikov so znašali

prorač. leto	ton	% vseh žel. dobav
1928/29	75.000	44.2%
1929/30	50.000	31 %
1930/31	50.000	27.8%
1931/32	54.700	29.3%
I. sem. 1932/33	42.800	26.2%
dočim nam je dodeljeno za		
II. sem. 1932/33	27.925	20.9%

Sedaj nam dodeljena mesečna količina komaj dosega kapaciteto rednega obratovanja enega srednjih naših rudnikov n. pr. Zagorja ali Hrastnika. Res je, da potreba državnih železnic vsled zmanjšane prometa tudi nazaduje, vendar pa pri pravičnem tretiranju naših rudnikov s strani železniške uprave krajšanje mesečnega kontingenta ne bi smelo znašati več kakor odstotek zmanjšane potrebe, tako, da bi se ta enakomerno in sorazmerno prej dobavljenim količinam porazdelila na vse rudnike. Naslednji podatki pa kažejo, da je krajšanje našega kontingenta v kričeči neskladnosti z zmanjšano potrebo.

Prorač. leto	Vse dobave ton	Dobave T. P. D. %
1929/30	2,108.740	100
1930/31	1,728.316	81.9
1931/32	1,681.291	79.7
1932/33 ca.	1,580.000	74.9

Ako bi se tedaj sedanja potreba premoga državnih železnic podelila po razmerju iz prorač. leta 1929/30, potem bi naši rudniki morali dobiti mesto 365.000 ton letno 700.000 ton, torej 335.000 ton več. Vsi teški gospodarski in socialni problemi naših rudnikov bi bili ob pravičnem obravnavanju železniških dobav na mah rešeni. Tako pa stalno nazadujejo železniške dobave, a obenem se krči delež naših rudnikov na celotnih železniških liferacijah, kakor kaže ta tabela:

	I. sem.	II. sem.
	1929/30	1930/31
Državni rudniki	28%	36.3%
Ostali rudniki	29%	35.9%
T. P. D.	43%	27.8%

Pri obravnavanju tega vprašanja je treba pripomniti, da prinašajo železniške dobave našemu gospodarstvu znatne zneske javnega denarja ter bi pri porazdelitvi železniških dobav na podlagi prejšnjega ključa dovedle k nam presežek denarnih sredstev države, ki bi se porazdelila na vse gospodarstvo naše banovine. Premogovna podjetja bi dobila pri pravičnem podeljevanju železniških dobav 56 milijonov javnega denarja več kakor sedaj in tega denarja bi bili deležni delavstvo, banovina, občine, socialne ustanove ter celo naše gospodarstvo v nabavkah materiala. Približno 60% tega zneska, t. j. 33 milijonov bi odpadlo na delavske mezde in uradniške plače, s pripadajočimi socialnimi dajatvami za našo industrijo, trgovino in obrt nad 14 milijonov dinarjev za razne nabavke, a banovini in občinam okoli 10 milijonov dinarjev na javnih dajatah. Zlasti bi delavstvu v znatni meri bil olajšan položaj, ker bi ta po vsej pravici pripadajoča nam količina omogočila 90 delovnih dni, t. j. skoraj normalno zaposlenje sedanjega staleža delavstva. Žalibog, da so dosedaj vsa vplivna zavzemanja za popravilo te krivice ostala brezuspešna. Pri nadaljevanju takega sistema nabavk od strani železniške uprave se je bati v bližnji bodočnosti najhujšega:

ustavitev celih rudnikov in nove delavske redukcije bodo neizbežne.

Dotok javnih sredstev za našo banovino bo dalje hiral, davčna moč naše največje gospodarske panoge bo pojemala na škodo dohodkov države in vseh drugih javnih in socialnih dajatev.

Pred kratkim je bil odobren novi razdelilnik železniških dobav za šest zinskih mesecev tekočega budžetnega leta. Stalno opozarjajoč vse merodajne faktorje na nepravično razdelitev dobav in na njene neugodne posledice za podjetje in delavstvo smo upravičeno upali, da se nam bo dodelil vsaj prejšnji kontingent. Medtem pa naše dobave na podlagi nove mesečne količine, zmanjšane od prejšnje za 15.000 ton mesečno, z decembarskim in januarjskim, vsem rudnikom danim povečanjem znašajo trenutno 10.000 ton manj ter so povzročile v našem obratovanju položaj, ki zahteva dalekosežnih in težkih ukrepov, ako se ne bi posrečilo znatno dvigniti mesečna naročila.

Iz vseh teh izvajanj sledi, kje je začeti s saniranjem krize na naših rudniških revirjih. Družba ni držala križem rok ter v neštutih neposrednih in posrednih ustmenih in pisemenih intervencijah dokazovala neupravičenost postopanja želez. uprave in opozarjala na neizbežne težke posledice. Brez pretiranja lahko trdim, da je T. P. D. pokazala najširokogrudnejše razumevanje težkih razmer našega nameščenca in delavca, mora pa ponovno apelirati na to, da država v enaki meri razume položaj podjetja in delavstva. Drugi privatni rudniki in državna podjetja res ne žive v blagostanju, vendar pa se teža gospodarskih razmer mora porazdeliti pravično in enako. Če pa se skuša celo teža gospodarskih težav naprtiti samo enemu podjetju, potem to lahko omaga; preprečiti, da se to ne bi zgodilo naši premogovni industriji, je namen tega resnega apela in svarila.

Obiščite avtomatični bulet

DAJ-DAM

Iz naših organizacij

Društvo izloženih aranžerjev poziva vse zainteresirane, da se prijavijo za tečaj najkasneje do ponedeljka, kdor se do tega dne prijavi, plača učnino v znižani izmeri, vsi ostali pa bodo morali plačati predpisano učnino. — Odbor.

NOV LIST — »TRGOVSKI SOTRUDNIK«

V Ljubljani je začel izhajati »Trgovski sotrudnik«, list za uveljavljanje trgovskih sotrudnikov v narodnem gospodarstvu. Uredništvo in uprava sta v Ljubljani, Aleksandrova c. 5. Izdajatelj in odgovorni urednik je Stane Štrekelj. Tiska tiskarna »Merkur«. List izhaja enkrat mesečno in velja 10 Din letno, posamezna številka pa 2 Din. List ima simpatično obliko, je dobro urejevan, kolikor se more soditi iz prve številke ter ima zdravo nacionalno noto. Samo v korist gospodarstvu bo, če se mu bo posrečilo zbrati trgovske sotrudnike v enotnem delu za njihov stan in za pozitivno delo na narodnem in gospodarskem polju.

Razstave in sejmi

ŠVICARSKI VELESEJEM V BASLU

Centralna švicarska velesejska prireditelj je vzorčni velesejem v Baslu, ki se vrši v dneh od 25. marca do 4. aprila. Velik pomen tega velesejma je razviden iz velikega števila domačih in tujih razstavjalcev. Letos bo razstavjalcev še več ko druga leta. Poleg 20 rednih skupin bo imel letošnji velesejem še svoje posebne razstave in sejme. V tretjič bo letos organiziran sejem ur in stavbarska razstava. Nov je oddelek za pisarniške potrebščine. Na novo bo otvoren tudi sportski oddelek. Ti posebni oddelki so bili organizirani z vzajemnim delom velesejske uprave in strokovnih organizacij. Od 20 rednih skupin so za tuje zlasti važne: elektroindustrija, stroji in orodja, transportna sredstva, fina mehanika, instrumenti in aparati, tekstilno blago, obleke in razne opreme.

Podrobnejša navodila in informacije o raznih ugodnostih ter velesejske izkaznice se dobe pri vseh uradih »Putnika« in pri švicarskem konzulatu v Zagrebu, Draškovičeva ulica 30/1, telefon 54-39.

Produkcija sladkorja se povečala

Mednarodna zveza za sladkorno statistiko je objavila podatke v januarju izvršene ankete o sladkorni produkciji. Množina predelane repe se je v decembru povečala za 0.58 milijonov ton v primeri z novembrom in to vsled boljše žetve v Belgiji, Nemčiji, Jugoslaviji, Švedski, Italiji in Avstriji. Vsled tega se je tudi povečala produkcija sladkorja za 94.000 ton na 3.59 milijonov ton. V primeri z letom 1931, ko je znašala 4.18 milijonov ton, pa se je zmanjšala za 14.1%. Po ugotovitvah zveze se cenijo letošnja produkcija sladkorja v primeri z lansko takole:

	1932/33	napram
	iv 1000 tonah	1931/32 v %
Jugoslavija	85	+ 1.6
Češkoslovaška	630	- 22.6
Nemčija	1.083	- 32.1
Poljska	416	- 15.6
Madjarska	103	- 17.7
Belgija	253	+ 23.6
Avstrija	165	+ 1.8
Italija	315	- 12.8
Rumunija	62	+ 29.8
Danska	192	+ 57.1
Švedska	235	+ 63.9
Finska	6	+ 51.0
Irška	27	+ 374.9
Turška	19	+ 15.6
Skupno	3.591	- 14.1

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA PADLA V AMERIKI NA STOPNJO L. 1918.

Nikjer se ne kaže ostrost ameriške gospodarske krize tako silno, ko v avtomobilski produkciji. Leta 1929. je bilo v Ameriki izdelanih 5,621.000 voz in je bil s to številko dosežen rekord. Ko pa je izbruhnila l. 1929. gospodarska kriza, je začela produkcija avtomobilov rapidno padati in leta 1931 je bilo izdelanih že samo 2,470.000 voz. Lansko leto je produkcija še bolj nazadovala in znašala samo še 1,400.000 voz, kolikor je znašala leta 1918. Posledica padca produkcije je, da se je zmanjšalo število v promet pripuščenih avtomobilov za poldrug milijon in je sedaj v prometu samo še 24,300.000 avtomobilov.

Po svetu

Nj. Vel. kralj in kraljica sta odpotovala v Sinajo na obisk k rumunskemu kralju. Nj. Vel. spremlja zunanji minister Jevtić, ki ga v njegovi odsotnosti nadomestuje minister dr. Kramer.

»Našička« je popolnoma vrnila posojilo v višini 200.000 funtov, ki ga je najela v Angliji.

Bencin se je v Beogradu podražil za 50 par vsled sklenjenega sporazuma proizvajalcev. Vsled tega je verjetno, da bo cena bencinu še porastla.

Herriot je imel predavanje o nemško-francoskih odnošajih ter med drugim dejal, da bi se z lahkoto uredila vsa še sporna vprašanja, če bi bilo v Nemčiji le nekaj dobre volje. Toda iz Nemčije pride le mržnja, ker postaja stari pruski militarizem vsak dan močnejši.

Sovjetski veleposlanik v Parizu Dovgalevski obiskuje v zadnjem času vedno bolj pogosto predsednika vlade Paula Boncourja in drž. podtajnika v zun. ministristvu, Pierra Cctuja, kar se je zelo opazilo v diplomatskih krogih.

Na zahtevo Francije in male antante bo o hirtenberški aferi razpravljala Zveza narodov.

Roosevelt bo na sestanku s Hoovrom zahteval nov moratorij za evropske dolžnike, da bi se moglo vprašanje vojnih dolgov mirno rešiti.

Japonski zunanji minister Ušida je v svojem ekspezoju v parlamentu izjavil, da je provinca Jehol del Mandžurije, ker se nahaja ta površina izven kitajskega zidu. Samo do tega zidu pa je Kitaj.

Kitajski tisk zahteva, da izstopi Kitajska iz Zveze narodov, če se ta ne izjavi proti novi mandžurski državi in če ne izjavi, da je Japonska prekršila Kellogov pakt.

Na vrhovnega poveljnika japonske vojske v Mandžuriji in na predsednika mandžurske vlade je bil izvršen atentat. Predsednik vlade je bil težko ranjen, japonski general pa le malo.

Pri naknadnih volitvah v liverpoolskem okraju je zmagal z 2786 glasovi večine kandidat konservativne stranke polkovnik Shute proti kandidatu laburistične stranke.

Češki fašisti so hoteli z nenadnim napadom zasesti neko vojašnico v Brnu, a so bili skoraj vsi aretirani.

Državni dolgovi U. S. A. bodo znašali dne 4. marca, ko nastopi svoje mesto Roosevelt, 21 milijard dolarjev.

Italija je lani uvozila raznega blaga v vrednosti 8247 milijonov lir, izvozila pa za 6196 milijonov lir in je torej njena trgovinska bilanca deficitna za 1.450.7 milijonov lir. Leta 1931 je bil promet večji, a deficit približno isti ko l. 1932.

Italijansko-ruska gospodarska pogajanja so se začela v Rimu. Pogajanja so nastala, ker so dne 31. decembra 1932 potekle kreditne garancije, ki jih je dala Italija za blago, ki so ga narečili sovjeti v Italiji. Sovjeti skušajo doseči, da bi Italija dovolila garancije v sedanji višini.

Konkurzov je bilo lani v Angliji in na Irskem 8.654, za 665 več ko l. 1931.

Mednarodni kartel za vagonje je podaljšal do konca l. 1933. V kartelu so Francija, Belgija, Italija, Češkoslovaška, Avstrija, Madjarska in Poljska.

Prisilno prodajo žita je odredila sovjetska vlada. Ta odredba velja tudi za kolektivna gospodarstva.

10.000 nameštencev londonskih avtobusnih družb je stopilo v stavko.

Štiri tirolske občine v okolici Kufsteina so v posebnem pismu na deželno vlado izjavile, da vsled slabega gospodarstva višjih oblasti ne morejo izsterjavati davkov.

Taksiji so pričeli na Dunaju stavkati, ker je bil povišan davek na bencin.

Vrednost madjarske industrijske produkcije je bila l. 1932 za 17.7% manjša ko Na parniku »Paul Doumer« je v Južnem kitajskem morju izbruhnil ogenj, ki so ga pa hitro pogasili.

296 ladij je uničil v zadnjih 10 letih ogenj in sicer 16 francoskih, 8 nemških, 78 angleških, 88 ameriških, 20 italijanskih in 15 japonskih.

Aranžerji! Društvo aranžerjev prosi vse one, ki imajo interes udeležiti se aranžerskega tečaja, da se zglasijo zanesljivo v torek dne 24. t. m. točno ob 8. uri zvečer v prostorih ljubljanskega velesejma, kjer bodo dobili nadaljnja navodila glede tečaja. Vsi oni, ki se bodo prijavili do tega dne, bodo plačali znižane pristojbine. Odbor.

Denarstvo

PROMET NA ZAGREBSKI BORZI LETA 1932

Promet v dinarskih obveznicah je znašal 47.6, v dolarskih pa 47.3 milijonov, dočim v zastavnih listih in zadolžnicah ni bilo prometa. Promet v delnicah denarnih zavodov je znašal 3.54, v industrijskih delnicah 0.18, v devizah 416.5 in v valutah 40.7, celoten promet pa 555.9 milijonov dinarjev.

V letu 1931 pa je znašal promet v dinarskih obveznicah 142.8, v dolarskih 106.4, v zastavnih listih in zadolžnicah 0.03, v delnicah denarnih zavodov 14.6, v industrijskih 7.4, v devizah 2.877.3, v valutah 62.1, celoten promet torej 3211 milijonov Din.

ANGLESKE BANČNE DIVIDENDE

Manchester and County bank Ltd. je dosegla v letu 1932 čisti dobiček v višini 154.312 (l. 1931 157.841) funtov in bo izplačala 12 in pol odstotno dividendo. — Canadian Bank of Commerce je dosegla 879.334 (l. 1931 981.149) funtov čistega dobička in je morala reducirati dividendo od 12 na 11 odstotkov. — Royal Bank of Canada bo izplačala za l. 1932 neizpremenjeno dividendo v višini 2 in pol odstotka.

Priporočila se

GREGORC & Ko. LJUBLJANA

Velatrgovinska specijalna in kolonijalna blaga, raznega čunanja in spirita

TELEFON: 22-46 Bezojavi: GREGORC
Zahtevajte specijalne ponudbe!

Podružnica Praštedione v Rumi je likvidirala.

Odliv zlata iz Banque de France je znašal v zadnjih petih tednih 600, odliv deviz pa 750 milijonov frankov. Največji del zlata je bil poslan v Newyork. Tudi druge francoske banke so poslale večje količine zlata v Ameriko.

Zlata je bilo poslano pretekli teden v Ameriko iz Indije za 3.22 in iz Kanade za 1.99 milijonov dolarjev.

V prvi dekadi januarja so hranilne vloge v Avstriji narastle za 22.6 milijonov šilingov.

Hranilne vloge pri vseh angleških denarnih zavodih so narasle za 7 milijonov funtov in znašajo sedaj 1163 milijonov funtov.

Hranilne vloge madjarskih hranilnic, ki so včlanjene v denarni centrali, so znašale koncem l. 1932 1417 milijonov pengov, za več po 500 milijonov pengov manj ko pred letom dni. Samo v budimpeštanskih denarnih zavodih so padle vloge za 234,3 milijonov pengov.

Madjarska Narodna banka in Centrala denarnih zavodov je povišala provincialnim denarnim zavodom za pet milijonov pengov kredite, da bi s tem rešila te zavode iz kreditnih težkoč. Ta kredit se more povečati na 15 milijonov pengov.

Madjarska Narodna banka bo za leto 1932 izplačala devet odstotno dividendo.

Obtok bankovcev je znašal v U. S. A. koncem l. 1932 5676 milijonov dolarjev, za 29 milijonov več ko lani.

Ameriška podjetja so izplačala v letu 1932 2910 milijonov dolarjev dividende proti 4376 v prejšnjem letu.

3% notranje posojilo v višini 150 milijonov funtov za konsolidacijo letučih dolgov bo najbrže na predlog finančnega ministra Chamberlaina razpisala angleška vlada.

Češkoslovaška išče posojilo v Švici v višini pol milijarde Kč. Posojilo bi služilo za investicijska dela.

V Letoniji je moratorij za banke podaljšan do konca marca.

Sovjetska trgovinska politika in Evropa

Nemci zalagajo sovjete z vsem

V letu 1923 je odplula 101 ladja iz Hamburga, Lübecka, Bremena, Flensburga, Stecena in Kostocka v Rusijo. Ladje so nosile to blago: 2163 ton tankov, 2075 ton municije, 1384 ton radio telegrafskega materiala, 4032 ton aeroplanov in njihovih delov, 7522 ton eksplozivnih snovi, 14.794 ton kemikalij, 25.146 ton nitratov, 14.606 ton žveplene kisline, 4793 ton žvepla, 8955 ton mazil, 11.694 ton petroleja, 3161 ton vojaških oblek in 3687 ton železnih in jeklenih predmetov.

V letu 1926 je odplulo 164 ladij iz Nemčije v Rusijo s tovorom 139.521 ton, od katerih je bilo: 452 ton strojnih in artiljerijskih koles, 1385 ton vojaških oblek in čevljev, 2223 ton avionov in poedinih delov, 6623 ton eksplozivnih snovi, 419 ton ladijskega konstruktivnega materiala, 370 ton voj. šotorov, 1560 ton materiala za gradnjo podmornic, 1986 ton materiala za balone, 2303 ton vojaške transportne opreme in 457 ton stekalnih strojev za produkcijo patron. Imenovani seznam predmetov ni popoln in se nanaša samo na transport v baltiška pristanišča, če se ne ozira na direktne transporte za Petrograd. Naj omenim še transport torpednih čolnov iz ladjedelnice »Vulkan« v Stettinu na ladjah »Alma Kaiser« in »Tajfun II.«.

Se nekaj podatkov naj navedem, da nam bo jasna slika o tem, kakšen promet obstaja med Rusijo in Nemčijo, ki daje nemški industriji in trgovini lepe denarce za služka. V marcu 1926 je bilo transportirano 7438 ton jekla in materiala za gradnjo ladij, avionov in nadomestnih delov, eksplozivnih snovi, potreb za vojaške bolnice, težkih strojnic, vojaških čevljev in skijev.

V juliju l. 1927: 1317 telefonskih in telegrafskih kablov za vojaške svrhe, 724 ton malih izvidnih avionov, 2074 ton materiala, balonov in plinskih mask, 599 ton opreme za vojaške bolnice, 1517 ton komprimiranega fosgena (silno nevarnega strupenega plina) in klorida.

V januarju 1928: 1510 ton avionov in njegovih delov, 505 ton jekla za topove, 692 ton armiranih avtomobilov in tankov, 422 ton strupenih plinov, 1257 ton kemikalij za produkcijo strupenih plinov, 634 ton voja-

ške bolniške opreme, 483 ton predmetov za signaliziranje, 1431 ton dinamita in gorilnega špirita.

Ponovno poudarjam, da to niso vsi podatki. Ves ta transport potrebuje dobre strokovne organizacije posebno z ozirom na to, ker je izvoz vojnega materiala prepovedan po versajski pogodbi in nemške oblasti so dolžne to preprečevati. V resnici se pa Nemčija za te svoje dolžnosti po mirovni pogodbi silno malo meni. Narobe se uvoz crožja v Rusijo celo pospešuje. Tako n. pr. obstoje v Nemčiji posebne družbe, ki se bavijo specijalno s tem transportom. Da navedem nekatere: Deutsch-Russische Transport und Lager Aktien-Gesellschaft »Derutra« v Stettinu. Ta družba je glavni prevoznik agent za ruski izvoz dobro znanega nemškega kemičnega trusta I. G. Farbenindustrie v Ludvigshafnu. Druge transportne družbe so: Baltische Russische Transport und Lager Aktiengesellschaft »Baltustrat«, Deutscher-Russischer Lloyd v Stettinu in Rustransit iz Berlina. Zadnje imenovana družba, ki finančno zavisi od nemškega vojnega ministrstva je specijalna družba za prevoz orožja, municije in strupenih plinov v Južno Rusijo in v Perzijo preko Baluma.

Tako je Nemčija polagoma, a dosledno in sistematično oborožila sovjetsko Rusijo in če se je Stalin v svojem zadnjem velikem govoru pohvalil, da je danes rdeča armada popolnoma pripravljena, potem bi moral še dostaviti, da je to zasluga Nemcev. Jasno je, da ni Nemčija oboroževala sovjetske rdeče armade iz altruizma, temveč samo iz egoističnih nagibov. V Nemčiji vlada revanšna ideja in tej ideji se mora pokoriti vse. Ta ideja pa računa s tem, da se bo nemška armada v odločilnem trenutku mogla opreti na sovjetsko armado in v zavozništvu z njo »izvojevati veliko in odločilno zmago nad zavezniki«. Od l. 1921 dalje je vse posvečeno tej ideji in ko bo Nemčija dosegla enakopravnost v oboroževanju, tedaj bo tudi kmalu prišel čas »obračuna«. Takšen je načrt nemških imperijalistov.

A ne glede na vse to, se tudi stalno poglabljajo sovjetsko-nemški trgovinski odnosi. In sedaj še kratek pregled teh pravih trgovskih zvez.

(Dalje prihodnjič.)

Pojasnila glede državnih davkov

Država ne plača taks, ki bi bile sklenjene po sklenitvi pogodbe.

Finančno ministrstvo je izdalo to pojasnilo:

Na podlagi spremembe zakona o državnem računovodstvu z leta 1921, izvajajo ekateri dobavitelji in podjetniki za sebe pravico, da so oni dolžni plačati samo one državne davščine in takse, ki veljajo na dan sklenitve pogodbe ali licitacije. Če je torej bila kakšna taksa ali davščina povišana po zaključitvi pogodbe ali licitacije, potem po njihovem mnenju niso dolžni, da plačajo višjo takso ali davščino, kakor pa je bila predpisana taksa ali davščina po zakonu, ki je veljal ob podpisu dobave ali zaključku licitacije. Da bi se v tem pogledu prepričali vsi nepotrebni spori in nesoglasja in nepotrebno dopisovanje z uradi, je izdal davčni oddelek finančnega ministrstva to pojasnilo:

Čl. 97, zadnji odstavek, zakona o državnem računovodstvu ne predpisuje, da mora država nositi te poviške, ki so nastali na podlagi onih zakonov, ki so nastali šele po zaključitvi licitacije ali pogodbe. Imenovani člen samo določa, da dobavitelj ali prevzemalec, oziroma kupec plača vse državne davščine, ki obstoje na dan pogodbe.

To pomeni za podjetnika, da ga pogodbeni oolast ne more oprostiti od plačila obstoječih davščin.

Potemtakem pomeni odredba čl. 3 zakona o državnem računovodstvu: 1. da mora v vsakem primeru podjetnik pogodbenik plačati takse in vse druge davščine.

2. da podjetnik pogodbenik plača vse davščine, ki veljajo na dan zaključitve pogodbe ali licitacije.

Vprašanje poznejšega povišanja ali uvedbe novih davščin sploh ni omenjeno v čl. 97 zakona o državnem računovodstvu.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 21. januarja 1933 objavlja: Zakon o trg. pogodbi med Avstrijo in Jugoslavijo, konvencijo o ureditvi trg. terjatev z belg. luksemburško gospodarsko unijo, začasni trg. sporazum z Grško, transakcijo z boni Grške banke, razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

NOV PREGOVNIK ODKRIT

Kakor poročajo beograjski listi, je bil odkrit v bližini Ohrida premog, ki je baje najboljše kakovosti. Ves svet, na katerem se nahajajo premogovna ležišča, je občinski in bo vsled tega, kakor piše neki beograjski list, ohridska občina ena najbogatejših občin v državi. Vrednost novih premogovnih ležišč cenijo na 120 milijonov Din.

Naše narodno gospodarstvo v decembru 1932.

(Po statistiki OUZD v Ljubljani).

Rapidno napredovanje brezposelnosti, kakor smo ga imeli tekom zadnje gospodarske krize, je v sredini oktobra 1932 popustilo. Od tedaj se giblje članstvo OUZD-a na višini koncem leta 1923 oziroma v začetku 1924. Tudi tedaj je število zavarovancev padalo radi deflacijske krize — karakterizirane z velikim pomanjkanjem gotovine in abnormalno visoko obrestno mero — toda letni padec članstva OUZD-a je bil minimalen, letno le 1500, dočim je znašal letni padec v avgustu 1932 celo več kot 18.000.

Posamezne industrijske skupine niso pokazale v decembru 1932 pomembnejšega napredovanja. Na prvem mestu so denarni zavodi s prirastkom 37 oseb ali 7%, kar ne more imeti nobenih važnih posledic. Nazadovale so — poleg gozdno planinske industrije s 473 delavci ali 8.58% — le sezijske industrije, v prvi vrsti stavbaštvo: industrija kamenja in zemlje, gradnje železnic, cest in vodnih zgradb (regulacija Ljubljanič!) in gradnje nad zemljo.

Industrijska skupina

	Povprečno št. zav. del. v dec. 1932	Prirast »+« oz. padec »-« od okt. 1932 absolutno
Denarni zavodi itd.	528	+ 37
Občinski obrati	1150	+ 56
Industrija tobaka	871	+ 16
Predelava kože in njenih surogatov	3568	+ 54
Javni promet	627	+ 7
Ind. hrane in pijače	3585	+ 36
Tekstilna industrija	9425	+ 9
Hišna služinčad	8201	+ 74
Oblačilna industrija in čiščenje	4610	+ 41
Higijena	1714	+ 11
Gledališča, svobodni poklici	1198	+ 7
Grafična industrija	1108	+ 5
Industrija papirja	1747	+ 4
Gostilne, kavarne in krčme	2875	- 2
Kovinska industrija	6331	- 36
Gradnja prevoznih sredstev	268	- 2
Industrija kože in gume	1483	- 14
Trgovina	4118	- 69
Predelava lesa in rezbarstvo	4018	- 81
Poljedelstvo	534	- 13
Zasebna prometna podjetja	864	- 30
Kemična industrija	1497	- 113
Gozdno planinska industrija	5514	- 473
Industrija kamenja in zemlje	2971	- 200
Centrale za proizvod. sile in preskr. z vodo	565	- 59
Gradnja železnic, cest in vod. zgradb	1708	- 621
Gradnje nad zemljo	3136	-1753
Rudarstvo	1	- 4
Skupaj	74215	-3173

Konkurzi in prisilne poravnave

V konkurzni zadevi Premelč Ivana iz Zagorja se vrši narok za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi pri sodišču v Litiji dne 15. februarja ob 10. Vnovčitev konkurzne mase se ustavlja in preklicuje se na dan 23. t. m. določena javna dražba.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini trgovca Osredkarja Ivana v Kranju. Poravnalni sodnik Gregorc Jurij, poravnalni upravnik odvetnik dr. Sajovic Stanko. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Kranju dne 28. februarja ob 9. Rok za oglasitev do 22. februarja.

Potrjene so poravnave: Klobučarja Jurčeca Franceta v Kranju (kvota 42), urarja Wachterja Matije v Novem mestu (kvota 50%), trgovke Dermote Anke v Litiji, trgovca z mešanim blagom Kasimirom Josipom v Litiji, trgovcev Löwy Antonije in Mitzky Geze v Središču ter javne trg. družbe Maks Robič v Središču.

Končano je poravnalno postopanje trgovca Peterčiča Franca v Križevcih in trgovca Schusterja Antona v Ljubljani.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

DOBAVA — PRODAJA

Prodaja oblek. Dne 28. februarja t. l. se bo vršila pri Upravi policije v Zagrebu licitacija glede prodaje starih ponošenih oblek policijske straže. — (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja zgradbe skladišča in drugih objektov v Celju se bo vršila potom ofertne licitacije dne 4. februarja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Dne 7. februarja t. l. pa pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 22.000 kg amonijakove sode.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Celje se bo vršila potom licitacije dne 14. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani.

JUGOSLOVENSKA NARODNA PRIVREDA

Izšla je najnovejša številka revije »Jugoslavenska narodna privreda«, mesečnika za narodno gospodarska, pravna in tehnična vprašanja, s to vsebino: Prof. dr. Šurmin: Svetovna ekonomska poletna konferenca. (S sliko.) — Prof. dr. Eugen Sladović: Stednja kot faktor kulture; — dr. Niko Kreković: Zaščita seljaka in banke (s sliko); — prof. dr. Stanko Deželić: Stenografski pokret v Jugoslaviji (s slikami); — prof. Nikola Raos: Transakcije, katere morajo preprečiti novi zakonski predpisi o trg. knjigah; — prof. Ing. Milana Vladen: Zdrav razum, znanje, delo in blagostanje (s sliko); — Dragutin Bašić: Sestava zaključnih računov občinskih hranilnic; — Privredna kronika; Ekonomsko finančni pregled, Tehnični in industrijski pregled. Bibliografski pregled.

Priloga: Jugoslavenska narodna privreda »Mladost«. Uredništvo: Našim naročnikom in bralcem; — prof. dr. Stanko Deželić: Gospodarski in turistični pomen Vardarske banovine (s slikami); — dr. Hinko Krizman: Država in politika; — Dragutin M. Domjanić: Stenografu; — Milivoj Kerdić: Pomen Narodne banke za naše gospodarstvo; — Nj. Vel. kralj Aleksander I.: O štednji.

Glavni urednik lista je dr. Stanko Deželić, uprava lista Zagreb, Masarykova ulica 28a. Posamezna številka velja Din 6.—. List priporočamo.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skroblj in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suš. monga in lika domače perilo tovarna **JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-73

Narodno gledališče v Ljubljani**Drama**

Začetek ob 20. uri.

Torek, dne 24. januarja: Carjevič Aleksej. Red A.

Sreda, dne 25. januarja: Kar hočete. Red B. Četrtek, dne 26. januarja: Zaprt.

Petek, dne 27. januarja: Dopust na Francoskem. Premiera. Red B.

Opera

Začetek ob 20. uri.

Torek, dne 24. januarja: Pri belem konjčku. Red C.

Sreda, dne 25. januarja: Nižava. Red Sreda.

Četrtek, dne 26. januarja: Koštana. Red A. Petek, dne 27. januarja: Zaprt.

Težna poročila

Mariborski svinjski sejem. Na sejem dne 20. januarja 1933 je bilo pripeljanih 52 svinj; cene so bile te: mladi prašiči 7 do 9 tednov stari 130—150, 3 do 4 mesece stari 330—360, 5 do 7 mesecev stari 400—450, 8 do 10 mesecev stari 500—550, 1 leto stari 750—1000; 1 kg žive teže 6-50—7, mrtve teže 9-50—10 Din. Prodanih je bilo 26 svinj.

Iz združnega registra

Vpisali sta se zdruzi »Edinost«, vzajemno gospodarsko društvo, ki bo nabav-

Vpisala se je nastopna firma:

Sedež: Latkova vas št. 78, občina Sv. Pavel pri Preboldu.

Besedilo: A. in I. Basle.

Obratni predmet: trgovina z vsem v prostem prometu dovoljenim blagom. Družbina oblika: Javna trgovska družba.

Osebnobvezni družabniki: Anton in Ivana Basle, trgovca v Latkovi vasi št. 78, v Sv. Pavlu pri Preboldu.

Prokurist: Basle Josip, trg. poslovodja v Latkovi vasi.

Pravico zastopstva imajo in firmo podpisujejo družabnika Anton in Ivana Basle ter prokurist Josip Basle, vsak zase, in sicer slednji s pristavkom pp.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 17. januarja 1933.

Firm. 10/33 — Rg A III 161/2.

Izbrisali sta se nastopni firmi:

Sedež: Domžale.

Besedilo: Bratje Kurzthaler.

Radi opusta obrata.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. II.,

dne 5. decembra 1932.

Firm. 886 — Rg. A VI 236/20.

Sedež: Novo mesto.

Besedilo: Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Novem mestu, sedež centrale enakega imena: Ljubljana. Zbog ukinitve obrata in prenosa na centralo v Ljubljano.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 10. januarja 1933.

Firm. 255/32 — Rg. B I 34/5.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: I. ljubljansko skladišče Krisper & Tomažič, družba z o. z.

Po sklepu občnega zbora z dne 15. novembra 1932 se je družba razdružila in prešla v likvidacijo.

Likvidator: Pinter Jernej, bančni ravnatelj v Ljubljani.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 9. decembra 1932.

Firm. 1017 — Rg C I 1/60.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Vojnovič & Cie.

Izbrise se zbog smrti javni družabnik Justin Anton. Zaradi tega je prenehala javna trgovska družba.

Ostali družabnik Vojnovič Tomo, tr-

ljala za svoje člane tudi konzumne potrebščine, ter Zadruga elektrarna v Mekinjah, kibo svojim članom prodajala tudi svetiljke in druge električne potrebščine.

Iz načelstva zadruge »Narodni dom« v Kranju se izbrise: Pirc Ciril in Repič Drago, vpišejo pa dr. Simon Dolar, industrijalec Sirc Franjo in Tajnik Josip.

Razne uradniške nabavljalne zadruge, tako tudi »Zadruga državnih službenika za nabavku namirnica v Kostanjevici«, so spreminile svoja pravila, da bodo »v izjemnih slučajih« mogle prodajati blago tudi nečlanom.

Iz načelstva: Hranilnice in posojilnice v Ribnici se izbrise: Klun Silvester in Le-

sar Anton, vpišeta pa dr. Lavrič in Lesar Josip. Tajnici Drobnič pa se izbrise prokura.

Iz načelstva Ljudske hranilnice in posojilnice v Šiški se izbrise: Štirn Anton in Kerč Anton, vpišeta pa Prelesnik Jože in Novak Lovro.

Iz načelstva Hranilnice in posojilnice v Stari Loki se izbrise Potočnik Lovro, vpiše pa Ciril Mrak.

Iz načelstva Hranilnice in posojilnice v Žireh se izbrise Naglič Leopold, vpiše pa Mlakar Franc.

Iz združnega registra se izbrise: Mizarska strojna zadruga v Celju-Gaberjah in Vodovodna zadruga v Preserjah.

govec, Glince XVII/8, bo kot trgovec poedinec vodil tvrdko naprej pod dose-danjo firmo.

Sedež: Glince XVII/8.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 25. novembra 1932.

Firm. 964 — Rg A II 88/18.

*

Sedež: Kovor pri Trziču.

Besedilo: »Peko« družba z o. z. Fabrikacija in prodaja čevljev.

Izbrise se Webro Josipu in Premrovu Svetoslavu podeljena prokura.

Kolektivna prokura je podeljena Avgustu Kusterju, ravnatelju v Bistriči pri Trziču.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 16. decembra 1932.

Firm. 1022 — Rg C III 201/32.

*

Sedež: Kranj.

Besedilo: Kokra tekstilna delniška družba.

Izbrise se član upravnega sveta Sabothy Henrik, vpiše pa član upravnega sveta dr. Zenko Franc, odvetnik v Kranju.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 16. decembra 1932.

Firm. 1023 — Rg B III 32/3.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Franc Ksav. Souvan.

Obratni predmet: trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno.

Vstopil je kot javni družabnik Souvan Leo ml., ki bo samostojno zastopal družbo in podpisoval tvrdko na način, da bo lastnoročno zapisal besedilo firme.

Izbrise se prokura Hele Souvan.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 25. novembra 1932.

Firm. 969 — Rg A II 149/11.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Gradidom« stavbna družba z o. z.

Izbrise se poslovodkinja Ogrin Minka v Ljubljani, Hradeckega vas, vpiše pa nova poslovodkinja Ogrin Marica v Ljubljani, Grubarjevo nabrežje št. 8.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. II.,

dne 5. decembra 1932.

Firm. 887 — Rg. C III 41/13.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: C. J. Hamann.

Obratni predmet: trgovina s perilom in modnim blagom.

Besedilo firme odslej: »C. J. Hamann perilo in modno blago.«

Samostojna prokura je podeljena Hamann Editi, soprogi trgovca v Ljubljani, Mestni trg št. 8.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 30. decembra 1932.

Firm. 1062 — Rg. A I 203/3.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Prometna banka d. d. v Ljubljani.

Izbrise se Hočevarju Janku podeljena prokura.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. II.,

dne 5. decembra 1932.

Firm. 982 — Rg. B II 169/3.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Pio Radonič.

Obratni predmet: Trgovina z vinom na debelo.

Obratni predmet odslej: Trgovina z vinom.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 30. decembra 1932.

Firm. 1074 — Rg. A IV 24/6.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Zanatska banka Kraljevine Jugoslavije A. D. podružnica Ljubljana.

Izbrise se član poslovnega odbora Urbas Miroslav, vpiše pa Pičman Lovro, kleparski mojster v Ljubljani.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 23. decembra 1932.

Firm. 1044 — Rg. B III 62/3.

*

Sedež: Tacen.

Besedilo: Ivan Seunig ml.

Besedilo firme odslej: »Seta« Ivan Seunig.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. II.,

dne 5. decembra 1932.

Firm. 983 — Rg. A IV 82/4.

*

Sedež: Velike Lašče št. 24.

Besedilo: Hočevar Marija.

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

Besedilo firme odslej: Šega Leopold.

Izbrise se dosedanja lastnica Hočevar Marija, vpiše pa novi lastnik Šega Leopold, trgovec v Vel. Laščah št. 24.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 31. decembra 1932

Firm. 229/32 — Pos. I 171/3.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Jugoslovanska tovarna za izdelovanje dr. Oetkerjevega pecilnega praška družba z o. z.

Izbrise se poslovodja Zec Franjo.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 12. januarja 1933.

Firm. 1104/32 — Rg C II 11/19.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Stark Hugo.

Obratni predmet: trgovina s sirovimi kožami in usnjatimi izdelki.

Izbrise se dosedanji lastnik Stark Hugo vsled smrti, vpiše pa sedanja lastnica Stark Ana, rojena Slamič, posestnica v Mariboru, Koroška cesta 6.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 5. januarja 1933.

Firm. 1103/32 — Rg A I 5/2.

Veletrgovina kolonijalne in špacerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga svete prazne kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zantevajte cenik!

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ŠT. 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani